

INDULTUM

In quo Gubernatoribus, & Deputatis Regiæ Ecclesiæ, & Hospitalis Sancti Antonii Nationis Lusitanæ de Urbe, quamdam Taxam super Mensarum Patriarchalis, Archiepiscopalium, Episcopalium, & Abbatialium; aliorumque Beneficiorum Regni Portugalliæ respective fructibus, & super quibuscumque Gratiis, tam sub Plumbo, quàm in forma Brevis, per Datariam, & Cancellariam, seu Camera Apostolicas, ac Secretariam Brevium Apostolicorum aliaque Tribunalia, & officia expediendis, exigendi, nec non pro exactione hujusmodi duos Collectores, seu Receptores insolidum deputandi facultas conceditur.

ROMÆ, MDCCXXXIII

Ex Typographia Rev. Camera Apostolicæ.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Upientes universo Terrarum Orbi, præsertim vero Almæ Urbi nostræ quæ per Apostolorum Principis Beati Petri Sedem Civitas Sacerdotalis effecta primam Dignitatem promereri valuit, peculiare Cordis nostri sollicitudines exhibere, ne dum illa quæ ad ipsius Splendorem, & magnitudinem, verum etiam quæ ad pietatis, & Religionis incrementum tendunt alacrius procuramus. Quamobrem ubi operam nostram efficacem agnosceamus, ne Hospitalitatis, & Charitatis Officia, quæ in Ecclesiis dictæ Urbis sub Dominio piorum Regum degentibus, ea quæ par est curâ, & Religione prestantur jam dudum illibata modo reddituum exiguitate defraudata remaneant, sed ferventius inantea persistant libenter impedimus, ac in his, ut proministrorum inibi sædulo famulatum præstantium manutentione adauctis commodis, & utilitatibus ad uberiores æterni Numinis gloriam, divinique cultus augmentum congruum suscipiant relevamen, Pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout in Domino concipimus salubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Modernorum Gubernatorum, & Deputatorum Ecclesiæ, & Hospitalis Regii nuncupati Sancti Antonii Nationis Lusitanæ de Urbe Nobis nuper exhibita petitio continebat quod alias tunc existentes Gubernatores, & Deputati Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi ob plurima, quibus præfata Ecclesia dictumque Hospitale subjacent gravamina, tam pro Ecclesiæ, & Hospitalis præfatorum, quam ministrorum inibi, pro tempore inservientium respectu manutentione, ac receptione Peregrinorum, & Infirmorum nationis præfate, stante deficientia reddituum Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi eisdem oneribus, supportandis omnino imparium, coacti fuerunt grave es alienum contrahere in summa viginti quinque millium Scutorum monetæ romanæ, sub non modico interusurio, per eos quotannis persolvendo in maximum Ecclesiæ, & Hospitalis præfatorum præjudicium. Quapropter Moderni Gubernatores,

& Deputati Ecclesiæ, & Hospitalis præfati providè considerantes, quantum Eris alieni hujusmodi contractio tractu temporis Ecclesiæ, & Hospitali præfatis esse possit pernicioſa, poſt habitum per eos maturum examen nullum aliud aptius remedium pro deveniendo ad præfati Eris alieni extinctionem Ecclesiæ, & hospitali hujusmodi adeo utilem, ac etiam fructuoſam ejuſdemquæ Ecclesiæ, & Hospitalis præfati manutentione, ſervanda reperire valuerunt, quam per impositionem alicujus mederate Taxe ut infra regulandæ ſuper omnibus, & quibuſcumque Gratiis, quæ tam per Litteras Apoſtolicas ſub Plumbo, quam in forma Brevis ſub Annulo Piſcatoris per Datariam, & Cancellariam, ſeu Cameram Apoſtolicas ac Secretariam Brevium Apoſtolicorum, non tamèn Indulgentiarum, aliaque quæcumque Tribunalia, & Officia dictæ Urbis, quovis modo expediuntur, & reſpective obtinèntur a ſingulis Perſonis dictæ nationis aliorumque Regnorum, & Locorum ſub Dominio pro tempore exiſtentis Regis Portugalliæ, & Algarbiorum exiſtentium, tam in Romana Curia preſentibus, quam ab ea abſentibus unica tantum vice, in actu expeditionis earundem Gratiarum, etiam ut infra titulo Eleemoſinæ perſolvendæ, & per modernos, ac pro tempore exiſtentes Gubernatores, & Deputatos Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi ſeu ab eis deputatos vel deputandos ſimiliter, ut infra eodem titulo exigendæ, in extinctionem tamen dicti Eris alieni, ac Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi manutentionem, & divini cultus augmentum non tamen in alios uſus omnino convertendæ, & applicandæ. Quare pro parte modernorum Gubernatorum, & Deputatorum Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus Ecclesiæ, & Hospitalis præfatorum indemnitati, ac Eris alieni hujusmodi exonerationi, & extinctioni, nec non Ecclesiæ, & Hospitalis præfatorum manutentioni, & divini cultus augmento in præmiſſis opportune conſulere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui Eccleſiarum quarumlibet, & præcipue in alma urbe noſtra exiſtentium utilitates, & commoda paternis, & ſinceris deſideramus affectibus, modernos Gubernatores, & Deputatos Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi, & eorum quemlibet, ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis Excommunicationis, Suspensionis, & interdicti, aliſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a Jure, vel ab Homine quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium tantum conſequendum;

dum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes
 hujusmodi supplicationibus inclinati, accedente etiam insinua-
 tione Charissimi in Christo Filii nostri Joannis Portugalliæ,
 & Algarbiorum Regis illustris, eisdem modernis ac Guberna-
 toribus, & Deputatis Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi pro
 tempore existentibus, ut ipsi de cetero perpetuis futuris tem-
 poribus infra scriptam taxam, titulo Eleemosiinæ Ecclesiæ, &
 Hospitali præfatis, ut præfertur applicandam unica tantum
 vice in actu cujuscumque Expeditionis quarumlibet Gratia-
 rum, quæ tam per Litteras Apostolicas sub Plumbo, quam in
 forma Brevis sub annulo Piscatoris, per Datariam, & Cancel-
 lariam, seu Cameram Apostolicas, ac Secretariam Brevium
 Apostolicorum, non tamen Indulgentiarum, aliaque quecumque
 ejusdem Urbis Tribunalia, & Officia quovis modo expediuntur,
 & respective obtinentur a quibusvis Personis utriusque sexus
 tam Laicalibus, quam Ecclesiasticis, Sæcularibus, & quorum-
 vis Ordinum, & Militiarum Regularibus cujusvis status gradus
 ordinis, & conditionis existant, ac tam in dicta Curia præsen-
 tibus quam ab ea absentibus ejusdem Nationis Lusitanæ, alio-
 rumque Regnorum, & Locorum sub dominio pro tempore
 existentis Regis Portugalliæ, & Algarbiorum existentium, quæ
 tamen Taxa erit infra scripto modo regulanda, videlicet —
 Primo-- Super fructibus cujusvis Mensæ videlicet Patriarchalis
 Archiepiscopalis, Episcopalis, & Abbatialis in Libris Cameræ
 Apostolicæ descriptis, seu taxatis ad rationem quatuor Ducato-
 rum auri de Camera pro quolibet Centenario Taxæ hujusmo-
 di descriptæ, & si Taxa hujusmodi Centenarium non attingat
 pro rata veniet persolvenda-- Secundo-- Super fructibus cu-
 juscumque Dignitatis, etiam post Pontificalem majoris in Ca-
 thedrali, & Principalis in Collegiata, ac quorumcumque
 Canonicatum, & Præbendarum, & cujusvis Parochialis Ec-
 clesiæ, vel illius perpetuæ Vicariæ, nec non quorumcumque
 Beneficiorum Ecclesiasticorum Sæcularium, & quorumvis Or-
 dinum, & Militiarum Regularium, tam simplicium, quam resi-
 dentalium, seu Curam animarum annexam habentium, & tam
 Jurispatronatus Laicorum etiam Nobilium, & Illustrium, ac
 etiam mixti, vel nominationis Ecclesiasticæ, ac etiam illorum
 Jurispatronatus Regii, que per Datariam Apostolicam favoræ
 cujuscumque Personæ expediantur, tam certis, quam incertis,
 ac etiam distributionibus quotidianis, ad rationem quatuor
 ducatorum auri de Camera pro quolibet Centenario fructum
 expressorum, juxta statum ejusdem Datarie, & pro rata similiter

ut supra -- Tertio -- Super quacumque reservatione Pensionis annuæ quovis titulo reservatæ ad favorem cujusvis Personæ super fructibus tam certis , quam incertis supradictorum, vel aliorum Beneficiorum , & Officiorum Ecclesiasticorum quomodo libet nuncupatorum, ac etiam Mensurarum Patriarchalis, Archiepiscopali, Episcopali, & Abbatiali, ut supra expressarum, ad rationem quatuor Ducatorum auri de Camera, quatenus reservatio facta esset in similibus ducatis, pro quolibet Centenario , & pariter pro rata ut supra , quatenus vero reservatio esset in scutis, vel alia moneta Regni Portugalliæ, tunc Taxa erit persolvenda ad rationem quatuor scutorum similis monetæ pro Centenario , exceptis tamen ac pœnitus , & omnino exemptis remanentibus a solutione hujusmodi Taxæ illis Pensionibus quæ pro Persona seu Personis nominanda seu nominandis a Romano Pontifice pro tempore existente reservari solent in actu provisionis quorumcumque Beneficiorum per Datariam Apostolicam faciendæ, quæ Personæ omnino exemptæ , & immunes esse debent a tali solutione -- Quarto -- Super Dispensationibus Matrimonialibus cæterisque Gratiis quæ regulari non possunt habito respectu ad fructus , sicuti sunt materiæ Beneficiales , earum Taxa erit infra scripta videlicet . Pro omnibus Dispensationibus matrimonialibus, tam majoris, quam minoris Gratiæ nuncupatis, Brevibus Commissionum, Dispensationibus super etate ad Sacros Ordines, Indultis de promovendo ad eosdem , Declarationibus super falsa imputatione , & Rescriptis in forma significavit , cæterisque aliis Gratiis , quarum expensæ non excedent summam Quinquaginta scutorum monetæ Romanæ , solvendus erit Iulius unus tantum pro qualibet hujusmodi Gratia -- Quinto -- Pro Dispensationibus matrimonialibus, quarum expensæ excederent summam dictorum quinquaginta scutorum monetæ usque ad summam Centum Scutorum similium inclusive , earum Taxa erit unius scuti similis pro unaquaque earum . Si vero eadem expensæ excederent dictam summam Scutorum Centum monetæ usque ad quancumque aliam summam , tunc , & eo casu Taxa regulari debeat ad rationem Scutorum Trium similium pro quolibet Centenario -- Sexto -- Eadem Taxa Scutorum quatuor pro quolibet Centenario locum habebit , & erit persolvenda in omnibus aliis possibilibus , & inexcogitabilibus Gratiis , quæ ab eisdem Personis superius expressis obtineri poterunt in Dataria præfata , prout sunt Prorogationes , Derogationes, Indulta, Confirmationes, tam Concordiæ, quam cujusvis alterius concessionis, vel Contractus, etiam perpetui, Erectiones,

Re-

Revalidationes, Restitutiones, Suppressiones, Applicationes, alie-
 quæ quævis Gratiæ, quæ tam per Litteras sub Plumbo, quam in
 forma Brevis sub annulo Piscatoris vigore Apostolicæ expeditio-
 nis impetrari valeant, cum hac tamen expressa distinctione, quod
 in illis Gratiis, in quibus quovis modo requiritur, & exprimi-
 tur annuus valor, tam certus, quam incertus supradicta Taxa
 Scutorum quatuor pro quolibet Centenario intelligi, & regu-
 lari debeat habito respectu ad annum valorem, seu annum
 redditum, non autem ad expensas, quæ in illorum expeditione
 persolvi debeant, prout è Converso regulabitur Taxa in omnibus
 illis, in quarum expeditione non exprimitur annus valor, seu
 redditus ad rationem Scutorum quatuor pro quolibet Centena-
 rio persolvendo in illarum expeditione, & habito similiter
 respectu ad summam minorem infra Centenarium, sicuti superius
 enarratur, titulo dictæ Eleemosinæ Ecclesiæ, & Hospitali
 hujusmodi ut præfertur, & non in alios usus applicande, exigere,
 & percipere, ac pro exactione, & perceptione hujusmodi unum
 vel duo Receptores, seu Collectores in solidum per modernos,
 ac pro tempore existentes Gubernatores, & Deputatos præ-
 fatos pro tempore eligendos nominare, & deputare libere, &
 licite possint, & valeant Apostolica auctoritate tenore præsen-
 tium perpetuo concedimus, & indulgemus. Præsentes quoque
 semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore suosque
 plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab om-
 nibus, & singulis ad quos quomodolibet nunc spectat, &
 spectabit pro tempore in futurum, firmiter, & inviolabiliter
 observari, & adimpleri debere, nec ullo unquam tempore ex
 quocumque capite, vel qualibet Causâ quantumvis juridica, &
 legitima, etiam ex eo quod quicumque in præmissis, & circa ea
 etiam quomodolibet, & ex quavis causâ Jus, vel interesse
 habentes, aut habere prætendentes illis non consenserint, nec
 ad id vocati, citati, aut auditi fuerint, & causæ propter quas
 cedem præsentis emanaverint, adductæ, verificatæ, & justifica-
 tæ non fuerint de subreptionis, vel obreptionis aut nullitatis
 vel invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, vel Jus aut inter-
 esse habentium consensus, aut quolibet alio quantumvis sub-
 stantiali, substantialissimo, & inexcogitato ac specificam, &
 individuum mentionem, & expressionem requirente defectu,
 notari, impugnari, invalidari, retractari, in Jus aut controver-
 siam revocari, aut ad viam, & terminos Juris reduci, vel adversus
 illas restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque Juris,
 vel facti, aut gratiæ remedium impetrari, seu etiam Motu pro-
 prio.

prio concessio, & impetrato uti, seu se juvare posse, neque ipsas presentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Sedem Apostolicam, etiam motu pari, etiam consistorialiter, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis, etiam si de eisdem presentibus, eorumque toto tenore, ac Data specialis mentio fiat, pro tempore factis, & concessis, ac faciendis, & concedendis comprehensas sed semper, & omnino ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, ac eum in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori Data per modernos, & pro tempore existentes Gubernatores, & Deputatos Ecclesiæ, & Hospitalis huiusmodi quandocumque eligenda concessas esse, & fore suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere. Sicque, & non alias in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, vel delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, ac quoslibet alios quavis auctoritate, potestate, prærogativa, & privilegio fungentes, ac honore, & præ eminentia fulgentes, sublata eis, & eorum cuilibet qualibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; Et quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Et insuper quatenus opus sit pro præmissorum observatione Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchæ Ulixbonen ac Episcopo Pharaonen. ac Dilecto etiam Filio Causarum Curia Camera Apostolicæ Generali Auditori per presentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios eandem, presentes, & in eis contenta quæcumque ubi, & quandocumque opus fuerit, & quoties pro parte modernorum, & pro tempore existentium Gubernatorum, & Deputatorum Ecclesiæ, & Hospitalis huiusmodi, vel alterius eorum requisiti fuerint sole niter publicantes, & in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant, auctoritate nostra easdem presentes, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus, & singulis ad quos spectat, & pro tempore spectabit inviolabiliter observari, illisque pacifice frui, & gaudere non permittentes quempiam ex modernis, &

pro

pro tempore existentibus Gubernatoribus, & Deputatis Ecclesiæ, & Hospitalis hujusmodi de super quomodolibet indebite molestari, Contradictores quoslibet, & Rebelles per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo ac legitimis super his habendis, servatis processibus, servataque forma Concilii Tridentini sententias, censure, & penas hujusmodi incurrisse declarando, ac etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit Brachii Sæcularis auxilio. Non obstantibus fel. record. Bonifacii PP. VIII. Prædecoris Nostri, in qua cavetur expresse, ne quis extra suam Civitatem vel Dioecesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine sue Dioecesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a Sede Apostolica Deputati extra Civitatem, vel Dioecesim in quibus Deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis suas vices committere audeant, vel præsumant, & in Concilio Generali edita de duabus Dietis, dummodo tamen ultra tres Dietas aliquis vigore earundem præsentium ad judicium non trahatur; Et quatenus opus sit nostra, & Cancellariæ Apostolicæ regula de Jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Patriarchalis, aliarumque Ecclesiarum præfatarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, & Litteris Apostolicis eis, & earum cuilibet illarumque Præsulibus, Capitulis, & Canonicis, & quibusvis aliis Superioribus, & Personis in genere vel in specie, aut alias in contrarium præmissorum forsitan quomodolibet concessis confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, & inserti forent præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, latissime, & plenissime, ac specialiter, & expresse, nec non opportune, & valide hac vice dumtaxat derogamus contrariis quibuscumque. Volumus autem quod earundem præsentium Transumptis, seu Exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem ubique fides in Judicio, & extra adhibeatur, que eisdem præsentibus adhiberetur

tur

cur si forent exhibitæ vel ostensæ. Volumus etiam, quod Taxa præfata, respectu illarum Gratiarum, in quibus non exprimitur annuus valor, exigi debeat solummodo super expensis in Dataria, Cancellaria, seu Camera, aut Secretaria, aliisque Tribunalibus, & Officiis præfatis faciendis, ceteris aliis quibuscumque expensis, ratione expeditionis, Agentiæ, vel Cambii, aut alias penitus exclusis. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam nostræ Absolutionis, perpetuæ Concessionis, Indulti, Decreti, Commissionis Mandati, Derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septingentesimo trigésimo tertio. Nono Kalend. Decembris Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Subscript xxx.

P. de Bernardinis.

A. Mavilius.

A. Menicotius.

J. M. Menicotius.

F. de Carconiis.

